

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentaria Ac Disputationes In Primam Partem Divi Thomae

Cvm Variis Indicibvs

De Deo Effectore, Creaturarvm Omnivm Tractatvs II. De Opere Sex
Diervm, Ac Tertivs De Anima

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, 1622

V. An primi homines in Paradiso terrestri, vel extra illum fuerint creati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93575](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93575)

diligeret. Ac denique sicut animalia prius creata sunt, quàm ipse homo, quia ipsi preparabantur. ita etiam priusquam inciperet societas hominū, nomina sunt animalibus imposita, ut postea usus eorundem animalium hominibus in societate uiuentibus esset facilius.

CAPVT V.

Virum primi homines in Paradiso terrestri, vel extra illum creati fuerint.

1. *Minuitur via ad questionem quantum ad Adam*

DE hac circumstantia creationis hominis non fit in Scriptura expressa mentio: nam de Adā solum dicitur Gen. 2. creasse illum Deum de limo terre: quæ autem fuerit illa terra, vel ubi homo fuerit formatus, ibi non dicitur. Statim uero interponit Moyses narrationem de Paradisi plantatione. Plantauerat autem Deus Paradisum voluptatis à principio. Et addit, in eo posuisse Adam, dicens, in quo posuit hominem, quem formauerat. Ex quibus uerbis oritur dubitatio, an Deus creauerit Adam intra, vel extra Paradisum: quia duobus modis potuit illum in Paradiso ponere. Primò formando illum in ipso Paradiso. Secundò extra Paradisum illum creando, & postea in Paradisum illum transferendo, neuter autem istorum modorum uidetur in illis uerbis satis explicari.

2. *Deinde quantum ad Eua.*

1. *Quæstio- nis difficultas.*

Secundā.

Et hinc nascitur simile dubiū de muliere, quia si Adam fuit intra Paradisum creatus, sine dubio etiam Eua in eo loco creata fuit, tamen si Adam fuit extra Paradisum productus, & erit magis dubia. Videtur tamen consequenter idem esse dicendum de Eua, quia non debuit in nobiliori loco creari, quàm uir. Et potest hac pars suaderi, quia Eua in illo loco creata est, in quo Deus adduxit animalia ad Adam, & uicis omnia imponeret, ut ex contextu Gen. 2. colligitur, sed locus ille non fuit Paradisus, quia in illo animalia bruta non habitabant, nec in illum ingrediebantur, teste Damasc. lib. 2. de Fide, cap. 11. quia non decebat illius loci dignitatem: ergo extra Paradisum erat Adam, quando ad eum adducta sunt animalia: ergo etiam Eua extra Paradisum creata est, & à fortiori etiam Adam. Confirmatur, quia præceptum illud, De ligno scientia boni, & mali ne comedas, datum est Adā statim ac translatus est in Paradisum, sed simul etiam impositum est Eux: ergo illa simul translata est, ac proinde iam erat creata. Consequentia nota est, & maior habetur Gen. 2. Minor autem probatur, tum ex uerbis ipsius Eux, præcepit nobis Deus, tum quia aliàs Eua comedendo non peccasset.

Tertia.

3. *Afferio bipartita.*

Prior pars probatur ex Scriptura primo.

Secundò.

Dicendum autem est, Adamum extra Paradisum, Eua uero intra Paradisum fuisse conditā. Hæc est communis sententia, quæ breuiter per partes probanda est. Priorem tradit D. Thomas 1. p. q. 102. art. 4. & est communis Theologorum in 2. d. 18. Et probatur primò ex allegatis uerbis Scripturæ, In quo posuit hominem, quem formauerat. Ponderandum est enim uerbum temporis præteriti plusquam perfecti, quem formauerat, nam per illud significatur, prius hominem fuisse formatum, & postea in Paradiso positum. Secundò, paulo post in eodem capite id expressius declaratur, dum dicitur: Tuli ergo Deus hominem, & posuit eum in Paradiso voluptatis, ut operaretur, & custodiret illum: ubi uerbum, tuli hominem, apertè supponit, iam fuisse hominem, qui ferri posset. Nam uerbum tuli non significat substantialem productionem, sed localem, sicut uerbum porto, & similia. Et hoc magis declarat illa repetitio uerborum tuli, & posuit: indicant enim abutuisse ab uno loco, & in alio posuisse, quod non fit, quando res in eodem loco, in qua creatur, constituitur. Tertiò probatur ex uerbis illis cap. 3. Et emisit eum Dominus Deus de Para-

Tertio.

diso voluptatis, ut operaretur terram, de qua assumptum est. In quibus uerbis terra, de qua sumptus est Adam à Paradiso distinguitur, in quo satis significatur, Adam fuisse creatum ex terra existente extra Paradisum. Ratio autem primaria huius facti, de qua nobis ex Scriptura constat, fuit libera Dei voluntatis paulo infra aperiemus, posteriorem partem assertionis tractando.

Interrogari autem solet, quis fuerit ille locus extra Paradisum, in quo Adam fuit creatus. Et communiter fertur fuisse creatum in campo Damasceno, & citatur Iosephus lib. 1. Antiquit. cap. 1. & 2. ubi nihil de hac historia reperio. Illam tamen confirmat Petrus Comestor in historia scholastica cap. 13. Neque ab hac sententia differunt, qui dicunt, Adam fuisse creatum in Ebron, id est, in territorio illius ciuitatis, quam esse communem Chronographorum, & antiquorum Doctorum sententiam testatur Abulens. Gen. 13. q. 1. v. in fin. Qui tamen in q. 138. eiusdem capitis cum retulisset, aliquos dixisse, Adam fuisse formatum in Ebron, vel apud illam in campo Damasceno, quod est locus campensis iuxta ciuitatem Ebron, quæ postea ibi edificata fuit: soluit argumentum eorum, & rem dubiam & indecisam relinquit. Fundamentum autem sumitur ex Iosue 14. ubi dicitur de ciuitate Ebron, quod Adam maximè ibi inter Emim situs est. Unde colligi uidetur, Adam iuxta Ebron fuisse sepultum. Ex quo ulterius inferitur, ibi etiam uixisse, ac proinde cum eiectus fuit à Paradiso, in eum locum translatum, seu reditum fuisse: & hinc tandem concluditur ibi fuisse creatum. Quia Gen. 3. dicitur emisit eum de Paradiso, ut operaretur terram, de qua sumptus fuerat. Sed merito dixit Abulens hoc fundamentum non esse solidum: Tum quia maior loco Iosue 14. non est necesse, nomen Adam, sumi ut proprium primi hominis, sed ut commune idem significans, quod homo. Tum etiam quia communis sententia Paradisum est, Adam in monte Caluarie fuisse sepultum, ut in 3. p. q. 46. art. 10. ad 3. in Commentario adnotatum. Unde aliqui existimant creatum fuisse Adam prope Hierusalem. Sed hoc etiam incertum est. Et quomodo cumque locus Iosue intelligatur, ex loco sepulture Adæ non potest ad locum creationis eius efficax argumentum sumi, quia necessarium non est, ut Adam toto tempore uitæ in eodem loco uixerit: ac proinde non est necessarium, ut ad locum, in quo mortuus est, vel sepultus, fuerit de Paradiso eiectus. Nihil ergo in hoc puncto definitum censeo.

Potest etiam obiter interrogari, si Adam fuit extra Paradisum creatus, quomodo fuerit in Paradisum translatus. Duobus enim modis id fieri potuit. Primò ut diuina inspiratione, vel reuelatione notitiam Paradisi acceperit, & voluntatem Dei esse ut illuc tenderet, intellexerit, atque ita propria uirtute gradiendo usque ad Paradisum peruenerit. Alius modus est, ut ministerio sui Angeli custodis subito in Paradisum translatus fuerit, sicut Habacuc Propheta in Babylonem translatus est. Aliqui probabiliorē putant priorem modum, ita tamen explicatum, ut Angelus sub uisibili forma Adam inlitteret de loco, ad quem eundem illi erat, eumque ostendendo uiam, committatus fuerit. Ita sentit Pereir. lib. 4. in Gen. circa illa uerba: Tuli ergo Dominus Deus. Et eam sententiam Augustino tribuit, apud quem reperire non potui, nec ipse locum designat. Addit etiam congruentiam, & exemplum, nam ita Deus loquebatur cum Adamo per Anglum in forma uisibili eodem cap. 2. & 3. Gen. & quia sic Angelus duxit, & reduxit Tobiam. Nihilominus probabilior uidetur secundus modus. Primò propter illum modum, dum Adam pri-

dum loquendi, sicut Dominus, &c. nam illis verbis significari solet in Scriptura peculiaris modus translationis diuina virtute factus, sicut Genes. 5. de Henoch dicitur, *Non apparuit, quia tulit eum Deus*, quod Eccl. 4.4. & ad Hebr. 11. *translatu* exponitur. Secundò & maximò, quia illa translatio debuit velocissimè fieri, quia intra eundem diem erat Eua in Paradiso formata ex costa Adæ, prius impositis nominibus animalibus, vt declarauimus, non poterat autem Adam tam velociter illud iter commodè conficere pedibus ambulando. Præsertim si in campo Damasceno creatus fuit. Et in hoc non est simile exemplum Tobie. An verò angelus assumperit formam visibilem ad transferendum Adamum, sciri non potest. Neque ex alijs apparitionibus sumi potest argumentum, quia potuit non esse eadem necessitas, vel congruentia. Quia in hac mutatione necessarium non fuit, angelum loqui ad Adamum, neque aliam actionem visibilem facere præter ipsum motum Adæ.

Posterior assertio pars, videlicet Eua intra Paradisum fuisse creatam, etiam est D. Thomæ supra ad 1. & in 2. d. 18. vbi Magist. & alij Theologi consentiunt, & indicant multi ex Patribus, quos capite præcedenti allegauit, in eisdem locis, in quibus docent, Eua in sexto die fuisse creatam. Præsertim sumitur ex Ambrosio lib. de Paradiso, cap. 4. iunctis 10. & 11. Tribuitur etiam Basilii in homil. 11. Examer. & homil. de Paradiso, sed ibi non inuenio. Vide Perciram lib. 4. in Gen. ad verba illa, *Tulit Deus hominem*, & ad illa, *Faciamus ei adiutorium*. Et probatur ex discursu factò cap. præcedenti circa seriem historię cap. 2. Gen. Nam ibi dicitur, Adam statim post suam creationem positum fuisse in Paradiso, & ibi adducta fuisse ad eum animalia, & cetera postea immixta fuisse illi soporem: & ibi ex costa eius formatam esse Eua. Vnde contraria sententia, quam tenuit Ioseph lib. 1. Antiquit. cap. 1. & sequitur Rupert. lib. 2. in Gen. cap. 32. multum prædictæ historię derogat, vt explicabo. Allegatur verò pro ea sententia Tertullian. lib. 2. contr. Marcion. cap. 10. quia dicit, *quod nemo hominū in Paradiso Desnatus est, ne ipse quidem Adam translatus potius illuc*. Veruntamen ibi singulariter de Adamo Tertullianus loquitur: & cum dicit, *nemo hominū*, de viris optimè intelligitur, id enim causæ inferiebatur, scilicet vt inde probaret, verba Ezechielis, *In delictis Paradisi fuisse*, non posse de humano principe intelligi. Alioqui enim idem Tertullianus eodem lib. 2. contr. Marcion. cap. 4. satis significat, verba illa, *Non est bonum hominem esse solum*, dicta esse de Adam iam translato in Paradisum. Ex quo aperte sequitur, Eua non fuisse creatam antequam Adamus esset translatus in Paradisum. Rationem autem huius facti reddemus respondendo ad difficultates in principio positas: rationem (inquam) id est, congruentiam, nam propria ratio fuit voluntas Dei, cuius consilium non semper, imò verò nunquam hominibus innotescit, nisi ab ipso reueletur.

Prima ergo difficultas erat, quia non videtur verisimile, Deum creasse feminam in nobiliori loco, quam hominem. Ad quam dissoluendam in primis considerandum est, quia ratione creauerit Deus hominem extra Paradisum, cum hic esset iam conditus, & homo in eum statim esset transferendus, vt ibi perpetuò maneret, & vitam in terris beatam ageret, si vellet. Cuius quidem diuini consilij plures rationes redduntur: potissima autem videtur. Quia prior locus debebatur hominī secundum naturam suam spectato, & alius excellentior solum conueniebat ei vt in statu innocentie, & gratiæ constituto. Nam priori ratione conueniebat illi communis terræ habitatio: posteriori autem titulo præparatus fuit illi locus amoenif-

simus, & aptissimus, tum ad vitę commoditatem, & salutem, tum etiam ad vitam contemplatiuam, & tranquillam, in terris agendam, cum iucunda, & facili operatione coniunctam. Vt ergo conditionem suę naturę ipso vsu, & modo creationis suę, homo cognosceret, extra Paradisum creatus est, vt postea in Paradisum translatus beneficium magis agnosceret, & in maiori pretio, & æstimatione haberet illud, & ad conseruandum, & custodiendum sollicitior fieret.

Postquam autem Adam (in quo tunc tota species humana continebatur) extra Paradisum creatus fuerat, non oportebat, Eua in eodem loco creari, quia iam dicta ratio in illa non vigeat: nam ex creatione hominis suę naturę conditionem facile cognoscere poterat. Sicut etiam si status innocentie duraret, alij homines in Paradiso generarentur, & agnoscerent nihilominus, extra Paradisum in suo primo parente virtute fuisse conditos, ac subinde communem terram suam esse quasi connaturalem locum: Paradisum autem ex dono gratiæ accepisse. Addi etiam potest, Adam ex terra formandum fuisse, & quia Deus præsererat, eum in Paradiso peccaturum, & per peccatum, mortalem efficiendum, ideo noluisse ipsum ex terra Paradisi condere, sed extra Paradisum. At verò Eua non ex terra, sed ex costa Adæ producenda fuit: & ideo non oportuit extra Paradisum fieri, nam licet in eo fuerit formata, nihilominus virtute (vt sic dicam) seu mediata ex terra, quæ extra Paradisum erat, condita fuit.

Secunda difficultas sumebatur ex eo, quod bruta animalia non debuerunt adduci ad Adam intra Paradisum. Propter quod aliqui excogitarunt non fuisse necessarium, vt adductio animalium, & creatio Eue in eodem loco factæ fuerint, quia quid nonnulli semper respondeat. Vnde licet Genes. 2. prius dicatur, *tulisse Deum hominem*, & posuisse illum in Paradiso, & postea referatur, adduxisse ad illum animalia, nihilominus in re ipsa potuit hoc posterius prius fieri. Nam in Scriptura nulla est particularis, quæ alium ordinem indicet, tantum enim ait, *Dixit quæque Deus*, &c. Sed hoc nullo modo placet. Quia nulla est necessitas inuertendi ordinem, quæ Scriptura ipsa multum significat. Et quia illa præsentatio animalium coram Adam, proximè ordinata fuit aliquo modo ad creationem Eue, vt supra ex Patribus notauimus, & indicatur in illis verbis, quæ Deus dixit, & ad illam actionem præmittuntur: *Non est bonum, hominem esse solum*. Et immediate post narratam impositionem nominum animalium, iterum repetitur: *Adam autem non inueniebatur similis sibi*. Et statim subiungitur, immixsisse Deum soporem in Adam. Ex qua narratione sincerè spectata satis clarè colligitur, omnia illa in eodem loco esse facta.

Dico ergo animalia fuisse introducta in Paradisum, vt Adam eis nomina imponeret. Et ad Damascenum negantem futura fuisse animalia bruta in Paradiso, responderi potest, esto id verum esset quoad permanentem habitationem, & ordinariam vitam: nihilominus ad illud peculiare factum diuino iussu ingressa fuisse Paradisum, paulo post egressura, iuxta prædictam sententiam. Addo verò, probabilius videri, durante statu innocentie, ac proinde etiam in illo principio, non fuisse cohibenda animalia, ne in loco Paradisi ingrederentur, vt alij Patres testantur, præsertim Basilii homilia de Parad. & Augustinus lib. 14. de Ciuit. cap. 11. Et videtur satis colligi ex cap. 3. Gen. Nam si animalia bruta in Paradiso non inuenirentur, non fuisset ausus dæmon in specie serpentis mulieri apparere, vt rectè Augustinus & Basil. ponderarunt. Imò ipse etiam Damascenus libro 2. de Fide,

8. Chr Ena in tra Paradi sum.

9. Ad 2. diffi cultatem in eodem nu. 2. quid nonnulli respondeant.

Resoluitur prædicta responsio.

10. Poterat respond.

de fide, cap. 10. sic ait, *Serpens quoque familiaris ipsi erat*, id est, homini, qui propter ceteris animalibus ad eum accedebat, blandisque motibus ad eum veluti colloqueretur. Vbi clarescit, habitasse alia animalia in Paradiso ante peccatum. Vnde ne sibi sit contrarius, cum in sequenti capite dicit, quod in Paradiso nullum animal rationis expers versabatur, intelligi potest homine inuito, vel quod nullum ibi erat, quod homini non obediret, ac si non esset rationis expers. Vnde etiam fieret, ut animalia ibi existentia nullum incommodum aut tedium homini afferret, imò voluptati esse posset, volatilia videre, & audire, & similia, quæ ad laudem etiam creatoris excitare possent. Denique non frustra Deus dedit imperium homini super omnia animalia, & fecit, ut eis nomina imponeret: ergo non est verisimile omnino fuisse à loco Paradisi ableganda, & ab omni hominum consortio, & vñ separanda. Quin potius Anastas. Synai. lib. 7. Exaemer. versus finem sentit, bruta animalia in eodem die sexto in Paradiso etiam fuisse creata.

11.
Ad diffi-
cultatem in
eodem n. 2.
Responsio
Ruperti.

Pereira à
Ruperto non
nihil discre-
pat.

Eius mori-
um.

Tertia difficultas erat de præcepto dato primo homini, ut de ligno scientiæ boni, & mali non comederet, petebatque an datum fuerit post Euam productam, vel antea. Nam Rupert. contendit fuisse datum iam existente Eua, quia utrūque obligauit, & ideo utraque imponi debuit. Et hanc opinionem probabiliorē reputat Pererius lib. 4. in Gen. disp. de illo præcepto, ad illa verba, *De ligno scientiæ boni, & mali ne comedas*, q. 1. Diuerso tamen modo, nam Rupertus id dixit consequenter, quia putat, Euam creatam fuisse extra Paradisum, in quo ab illo dissentit Pereira. Et ideo consequenter ait, etiam si verba illa, *ex omni ligno*, &c. in cap. 2. Gen. ante formationem Eux referantur, nihilominus per anticipationem illic fuisse posita, re autem vera post Eux creationem dicta fuisse: neque oportere, ut in hoc ordo narrationis, & facti idem fuerit. Ad hoc autem idem inducitur ex verbis illis Gen. 1. *Dixitque Deus: Ecce dedi vobis omnem herbam, &c. & sint vobis in escam*. Ex quibus in hunc modum argumentatur. Hæc verba dicta sunt Adæ, & Eux simul: vel ergo dicta fuerunt ante latum præceptum non comedendi de ligno scientiæ, & sic præceptum fuit etiam datum post creatam Euam, vel utriusque simul, vel dicta fuere post præceptum Adami impositum, & hoc non videtur consentaneum formæ illorum verborum. Quia sunt nimis vniuersalia, & sine exceptione, scilicet, *Et vniuersa ligna, quæ habent in semetipsis seminem generis sui*. Nam hæc verba absolute sumpta etiam arborem scientiæ comprehendunt, vnde sic dicta post latum præceptum videri possent, aut præcepto contraria, aut illud reuocare: ergo concludendum est, dicta fuisse simul cum præcepto.

12.
Auctoris
responsio.

Probat
primo ex
Scriptis.

Nihilominus contrariam sententiam probabiliorē iudico, nimirum, præceptum illud impositum fuisse Adamo, quam primum in Paradisum introductus est, antequam vel animalia fuissent ad ipsum adducta, vel Eua ex ipso formata. Hoc in primis mihi probat sufficienter ordo narrationis Genes. secundo. Tum quia non est ab illo sine magna causa recedendum, tum etiam quia inter verba illa tanta est connexio, & inter res, quæ referuntur, tam conueniens ordo, & series, ut vix credibile sit, non fuisse mentem scriptoris in modo narrandi simul docere, quo ordine illa, quæ narratur, facta fuerint. Tum præterea, quia datur occasio, etiam cetera, quæ ibi dicuntur, fuisse in narratione postposita, & ante translationem hominis in Paradisum fuisse facta. Tum denique, quia verba præcepti ad vnam personam in singulari dirigitur, scilicet, *Præceptum quæ ei dicens: Ex omni ligno Paradisi comedes, de ligno autem boni, & mali ne comedas, in quo cumque enim die comederis ex eo, morte morieris*, ubi in

quatuor verbis, seu vocibus numerus singularis obseruatur. Et quauis aliqua illarum Græcè in plurali ponatur, & ita legat Augustinus infra citandus, & Gregor. lib. 36. Moral. cap. 10. alias 13. & Ambros. sæpe in lib. de Paradiso, & alibi, nihilominus in Hebræo legitur sicut in vulgata habetur. Præterquam quod D. August. etiam plurale verbum ad sensum singularis reducit.

Secundò in hanc sententiam magis inclinat August. lib. 8. Gen. ad liter. cap. 17. & eam absolute tradit, vel potius supponit Anastas. Sinai. lib. 9. Exaemer. docet Chrysost. homil. 14. in Gen. nam legens in plurali verbum illud, *ne comederitis ex eo*, inquit, *nondum Eua producta quasi utrique mandaret, dicebat, ne comederitis, manifestans iam inde ab initio, quod vnum fuit vir, & mulier, sicut & Paulus dicit, caput mulieris vir*. Idem tenet expressè Ambros. lib. de Parad. cap. 12. & D. Thomas, vel potius Thomas Anglicus Gen. 2. ubi ait, datum fuisse illud præceptum Adæ pro se, & pro tota sua posteritate. Quod patet (inquit) quia peruenit ad Euam, significans per Adamum peruenisse ad Euam, sicut perueniret ad posteros, si status duraret. Consentit etiam Abulensis in cap. 13. Gen. q. 217.

Tertiò asseri possunt optime congruere. Prima, quia oportuit præceptum itatum in iplo ingressu Paradisi Adæ imponi, quoniam alias potius prius de arbore scientiæ sine peccato comedere. Vel è contrario si necessaria erat positua Dei concessio ad licitè comedendum de fructibus Paradisi, hæc etiam concessa est Adæ in eodem ingressu, cum dictum est illi, *ex omni ligno Paradisi comedite*. Vnde verisimilimum est, hoc dictum fuisse Adæ ante formationem Eux: illud autem non fuit dictum sine subiuncta exceptione, *de ligno autem scientiæ*, &c. ergo hoc etiam præceptum datum est Adæ ante formatam Euam. Secunda, quia præceptum illud longe aliter Adamo, quam Eux datum est, nam Adamo fuit impositum non solum ut priuata persone, sed etiam ut capiti totius generis humani, Eux autem solum ut singulari personæ: ergo maximè conueniens fuit, ut Adamo soli prius intimaretur. Tertiò accedit ratio Augustini, *Adamas sine ita fuisse datum præceptum, ut per vnum ad feminam perueniret, iuxta disciplinam Apostoli de canis, scilicet, ut domi viros suos interroget*. 1. ad Corinth. 14.

Ad rationem ergo contrariæ sententiæ sumptam ex illis verbis cap. 1. *Ecce dedi vobis*, &c. In primis concedimus hanc licentiam non fuisse datam ante prohibitionem eius ligni scientiæ, vel non sine illa, quia semper usus illius ligni fuit prohibitus, & ideo nunquam est facta generalis concessio sine illa exceptione. Deinde dico non constare, verba illa formalia aliquando fuisse simul dicta Adamo, & Eux, potuerunt enim prius dici soli Adamo, prout referuntur Gen. 2. & postea soli Eux, statim ac Deus illam formauit. Vnde etiam fieri potuit, ut Eua à Deo immediatè illud præceptum receperit, statim ac formauit illam, priusquam ad virum illam adduceret, & statim ac fuit formata, suum creatorem cognoscens, eius etiam peculiarem legem reciperet, & subiectionem, ac seruitutem ostenderet. Et hoc satis est, ut Moyses cap. 1. referre potuerit, dixisse Deum, *Ecce dedi vobis*, &c. Sicut etiam mulier dicere potuit, *Præceptum nobis Deus, &c. etiam si non simul, neque eodem modo utriusque præceperit*. Denique dico probabilissimum esse, non aliter dixisse Deum illis hominibus, *Ecce dedi vobis*, &c. quam dicendo Adæ, *ex omni ligno Paradisi comedite*, &c. nam dicendo illi virtute dixit utriusque, sicut Ambros. Chrysost. & August. supra similia verba interpretantur. Nam quod vni dicitur, qui alios continet, ut alij id promulget, omnibus dicitur. Atque ita verisimilium etià est, quod citati Patres dicunt, præceptum illud per Adamum ad Euam peruenisse.